Region Midtjylland

Orientering om Region Midtjyllands økonomiske situation, juni 2008

Bilag

til Kontaktudvalgets møde den 13. juni 2008

Punkt nr. 4

1-21-8-08

6. Orientering om svært afviselige merudgifter 2009

Resumé

I budgetvejledningen for Region Midtjylland for 2009 er det anført under budgetforberedelsesfasen, der går frem til ca. 1. juni 2008, at ledelsesområderne udarbejder skøn over svært afviselige merudgifter.

Dette arbejde er sat i gang. Det er først og fremmest det somatiske sundhedsområde, der presser sig på, men der er også væsentlige problemstillinger under behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik.

Der orienteres i dette punkt om en foreløbig opgørelse af udgiftspresset på det somatiske område. De tilsvarende opgørelser for behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik udarbejdes hen over de næste par uger.

Administrationen vil i de kommende uger og frem til økonomiforhandlingerne gå i aktiv dialog med Danske Regioner med henblik på, at Danske Regioner får de bedst mulige informationer om udgiftspresset.

Forretningsudvalget orienteres på kommende møder om det materiale, der sendes til Danske Regioner.

Det bemærkes, at problemer omkring finansiering af anlægsprojekter på det somatiske område og i forbindelse med psykiatriplanen ikke er medtaget i denne indstilling.

Forretningsudvalget indstiller,

at orienteringen tages til efterretning, og

at materialet sendes til Danske Regioner.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Ledelsesområderne i Region Midtjylland arbejder med skøn over svært afviselige merudgifter i 2009. Det er navnlig på det somatiske sundhedsområde, at det vurderes, at der er et meget stort udgiftspres.

./. Der vedlægges et foreløbigt notat, som beskriver udgiftspresset på det somatiske område. Tilsvarende notater er under udarbejdelse for behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik.

1. Det somatiske sundhedsområde:

Udgiftspresset på det somatiske sundhedsområde er vurderet ud fra det nuværende budget 2008 fratrukket den økonomiske ubalance, der er skønnet for 2008 på 793 mio. kr.

Hertil kommer, at der er en forskel på om udgiftspresset indgår i drøftelserne med regeringen om regionernes økonomi for 2009 eller om udgiftspresset indgår i forhandlinger om forskellige DUT-sager, hvor regionerne får en kompensation for nye opgaver.

A. Svært afviselige merudgifter, der indgår i økonomiforhandlingerne:

Tabellen nedenfor beskriver et skøn over svært afviselige merudgifter, som kan indgå i drøftelserne med regeringen om regionernes økonomi for 2009 samt reguleringer af 2008.

Mio. kr.	**Udgiftspres vurderet i 2008**	**Ekstra udgiftspres i 2009**
A. Emner der indgår i økonomiaftalerne:		
Generel aktivitet	220	275
Ny dyr medicin	197	189
Nye behandlinger	84	253
Stråleplan		11
Helårsvirkning af trufne beslutninger		52
Fælles serviceområder		99
Primær Sundhed	121	160
Medicingaranti		-100
Øvrige emner		43
Genoptræning	56	
Ukonkretiseret besparelse i 2008 *	115	
I alt	**793**	**982**

Løsningsmuligheder vedrørende budgetpres 2008:

- Resultatet af henvendelsen til Danske Regioner om Region Midtjyllands økonomiske situation. Forudsættes det, at Region Midtjylland får en hurtigere tilpasning af overgangsordningen i bloktilskudsfordelingen, vil dette kunne medføre en forbedring på op til 255 mio. kr. i 2008.
- Problemstillinger omkring manglende indtægtsgrundlag for genoptræning, kommunal medfinansiering i øvrigt, øget aktivitet samt øget udgift til primær sundhed er et fælles problem med andre regioner, og indgår i drøftelserne om regionernes økonomi for 2009.
- De markant øgede udgifter til ny dyr medicin og behandlinger blandt andet som følge af øget kræftbehandling skal drøftes med regeringen i forbindelse med økonomiforhandlingerne i 2008.
- I revurderingen af økonomien for 2008 kan der indgå merudgifter, der for Region Midtjylland kan udgøre op til ½ mia. kr.
- En målrettet indsats til nedbringelse af merudgifter vedrørende samhandlen med andre regioner vil bidrage til forbedringer af økonomien. Dette arbejde er iværksat.

Løsningsmuligheder vedrørende budgetpres i 2009:

- Under forudsætning af, at Økonomiaftalen for 2009 lægges på et niveau svarende til økonomiaftalen for 2008, vil aftalen på landsplan være i omegnen af 2 mia. kr. og svarende til godt ½ mia. kr. for Region Midtjylland.
- Hertil kommer eventuelt yderligere midler som følge af kræftbehandlinger mv.
- Der er endvidere mulighed for, at afsatte midler i finansloven til pakkeforløb for livstruende hjertesygdomme på 100 mio. kr. i 2008 og 50 mio. kr. i 2009 i begrænset omfang bidrager til finansieringen.

Bemærkninger til de enkelte **skøn for 2009** i ovenstående tabel:

Generel aktivitet:
Det er forudsat, at aktiviteten stiger med 5 % fra 2008 til 2009, svarende til det nuværende niveau for aktivitetsstigninger, herfra trækkes en produktivitetsstigning på 2 %. Merudgiften svarer til ca. 275 mio. kr. i 2009.

I økonomiaftalen for 2008 er aktiviteten forudsat at stige med 3,9 % fra 2007 til 2008. Hvis der i økonomiaftalen for 2009 lægges et tilsvarende niveau på 3,9 % og der er produktivitetskrav på 2 %, vil det for Region Midtjylland betyde ca. 200 mio. kr., hvilket er i underkanten af ovenstående skøn.

Ny dyr medicin:
Der er et stort udgiftspres på ny dyr medicin og navnlig ny kræftmedicin. Med den udvikling, der er konstateret i 2007 og foreløbig forventes for 2009 vurderes ekstra udgifter i 2009 på 189 mio. kr.

I økonomiaftalen for 2008 er der indarbejdet 400 mio. kr. på landsplan til ny dyr medicin, hvoraf Region Midtjyllands andel er ca. 90 mio. kr. Hvis økonomiaftalen for 2009 lægges på samme niveau som i 2008 vurderes det at være i markant underkanten af behovet.

Det bemærkes, at der udestår en midtvejsforhandling for 2008, som kan modificere billedet.

Nye behandlinger:
Vedrørende nye behandlinger ses en fortsat udvikling i nye behandlingsteknikker, der er mere skånsomme overfor patienten, for 2009 forventes særlig pres på hjerteområdet og mere skånsomme kræftbehandlinger.

I 2008 forventes et udgiftsniveau i Region Midtjylland på ca. 83 mio.kr. over niveauet i økonomiaftalen. Alle de indmeldte nye metoder, der arbejdes med at færdigudvikle til 2009 peger på et udgiftsbehov på op til 253 mio. kr.

I økonomiaftalen for 2008 er der afsat 300 mio. kr. på landsplan, svarende til 65 mio. kr. for regionen, til dækning af blandt andet nye behandlinger. Hvis økonomiaftalen for 2009 lægges på samme niveau som i 2008 vurderes det at være i markant underkanten af behovet.

Stråleplan:
Region Midtjylland er i færd med at implementere den Udskiftnings- og implementeringsplan for stråleområdet (Stråleplan), som blev udarbejdet som følge af Kræftplan II, for at sikre den fortsatte rekruttering og uddannelse af specialistpersonale, der kan ibrugtage den ekstra strålekapacitet i takt med udbygningsplanerne, bør der i 2009 afsættes 11 mio. kr., til at følge den allerede vedtagne plan.

Helårsvirkning af allerede trufne beslutninger:
Til hospice, mammografiscreening og lægelig uddannelse skal der afsættes finansiering til de allerede vedtagne planer på områderne, svarende til en samlet merudgift på 52 mio. kr.

Dog er lægelig uddannelse en del af en landsdækkende forståelse og ikke en beslutning i Regionsrådet.

Fælles serviceområder:
For en række fælles serviceområder, som det præhospitale område, patientforsikringer, patienter i eget hjem mv. forventes der en opdrift på i alt 99 mio. kr. for 2009. Særligt vedrørende det præhospitale område er merudgifter i høj grad afhængig af den kommende hospitalsstruktur og resultatet af udbud.

Primær Sundhed:
Området er traditionelt forbundet med nogen økonomisk usikkerhed, da der i al væsentlighed er tale om et aftalebestemt område, med selvstændige overenskomster. Hertil kommer at der særlig vedrørende medicintilskudsområdet gennem de senere år har været særlig aftale herom i økonomiaftalerne med regeringen. Skønnet for 2009 er baseret på udgiftsudviklingen de seneste 3 år. Den skønnede merudgift er på 160 mio. kr.

Særligt vedrørende medicinområdet, har der de senere år været aftalt en særlig garantiordning på 75 % i forhold til aftaleniveauet. Set over 2008 og 2009 vil garantien give knap 100 mio. kr. til Region midtjylland, hvis skønnet over udgiftsudviklingen svarer til landsgennemsnittet.

Øvrige emner:
Endvidere er der en lang række konkrete initiativer, der presser sig på. Eksempelvis rekruttering af udenlandsk personale og specialuddannelser. Alle disse områder kan løbe op i godt 43 mio. kr.

B. Emner der indgår i DUT-forhandlingerne

Den danske kvalitetsmodel:
Det er vurderet, at der er en årlig driftsudgift på 75 mio. kr., hvis den Danske kvalitetsmodel skal indkøres i fuldt omfang. Hertil kommer etableringsudgifter i indkøringsfasen. Det bemærkes, at merudgifter til behandlingspsykiatrien indgår i vurderingen.

I finanslovsaftalen for 2008 er der afsat 75 mio. kr. til dækning af merudgifter på landsplan, hvilket svarer til ca. 16 mio. kr. for Region Midtjylland i 2009.

En løsning kan være, at merudgifterne indregnes som fradrag i produktivitetskravet for 2009. Eller ambitionsniveauet skal tilpasses den endelige DUT-regulering.

Kvalitetsreformen:
Det vurderes, at der bliver tale om merudgifter på 63 mio. kr. til uddannelse af SOSU-elever og øget optag på sygeplejerskeuddannelsen samt til efteruddannelse af andre personalegrupper.

Der er i finansloven for 2008 afsat midler til finansieringen, som endnu ikke er udmøntet.

Kroniske patienter:
Der er vedtaget en strategiplan for kronikerindsatsen. Der peges på en række tiltag omkring forløbsprogrammer, hjemmebesøg, patientuddannelse mv., som skønnes at medføre merudgifter på op til 20 mio. kr.

Der er i finansloven for 2008 afsat 125 mio. kr. til disse formål. Der er ikke udmøntet en fordeling mellem regioner og kommuner.

Elektronisk patientjournal:
EPJ-udviklingen i Danmark har været drøftet heftigt i de seneste år. Sundhedsstyrelsen har forsøgt at udarbejde en grundstruktur for EPJ-systemer (G-EPJ) med henblik på at få samordnet de mange EPJ-systemer i Danmark i højere grad.

Det forventes at der internt i regionen sidst på året vil være afklaringer til det videre forløb. Et groft udgiftsskøn viser på nuværende tidspunkt engangsudgifter på ca. 50 mio. kr. og tilhørende driftsudgifter på andre 50 mio. kr.

Andre lovinitiativer og DUT-reguleringer:
Det bemærkes, at der i finansloven for 2008 ligger en række mindre beløb til forskellige formål på sundhedsområdet, som vil kunne bidrage til finansiering af udgiftspresset. Disse beløb er endnu ikke udmøntet eller fordelt mellem kommuner og regioner. Den endelige udmøntning forventes klarlagt inden udgangen af juni 2008.

2. Behandlingspsykiatrien:

I behandlingspsykiatrien er der først og fremmest et udgiftspres vedrørende udrednings- og behandlingsret for børn og unge og retspsykiatri.

Området har endvidere merudgifter til stigende kommunale dækningsafgifter, bortfald af tidligere satspuljer og lægefaglige uddannelser.

Merudgifter til akkreditering og uddannelse af SOSU-elever, sygeplejersker indgår i skønnet på det somatiske område.

Der er et notat under udarbejdelse.

3. Kollektiv trafik:

Der er et stort udgiftspres på den kollektive trafik, som følge af faldende passagerindtægter, dieselafgift, rejsekort, cross-border leasing, investeringer i privatbaner.

Det er aftalt med Danske Regioner, at Region Midtjylland udpeger en medarbejder, som kan bistå foreningen med vurderingen af udgiftspresset.

Der er notat under udarbejdelse.